

RAPPORTAGE RESULTATEN 2021

GRONDSTOFFENPLAN

Inleiding

In de gemeente Heiloo besloot de raad in 2019 het nieuwe grondstoffenplan in de gemeente in te voeren. In 2021 ging men na een intensieve voorbereidingsperiode live. Medio 2021 is een eerste evaluatie uitgevoerd. Deze rapportage betreft de cijfers van het eerste jaar.

Rapportkaart

Gewichten ingezameld afval aan huis

	2019	2020	2021	2021 KG/INW/ type huis
RESTAFVAL LAAGBOUW	137	138	78	95
RESTAFVAL HOOGBOUW	32	34	25	139
RESTAFVAL TOTAAL	168	172	103	103
GFT TOTAAL	129	140	143	174
PMD BRONSCHIEDING	0	0	30	36
PMD NASCHIEDING	0	0	3	14
PMD TOTAAL	0	0	32	32

We zien hier dat het totaal aan restafval is afgenomen van 172 kilo in 2020 naar 103 kilo in 2021. (een daling van ruim 40%). Van al het afval dat wordt ingezameld komt 78 kilo per inwoner per jaar uit het legen van de minicontainers aan huis, en 25 kilo per inwoner per jaar uit de verzamelcontainers, dus 103 kilo per inwoner totaal. Houden we rekening met de hoeveelheden inwoners die in de laagbouw en in de hoogbouw wonen, dan zien we dat de inwoners in de laagbouw gemiddeld iets beter scheiden. Zij bieden gemiddeld ca 95 kilo per inwoner per jaar aan, en de inwoners van de hoogbouw 139 kilo per inwoner per jaar. In deze 139 kilo zit de PBD nog die er later uit wordt gehaald met machines. Maar zelfs als we deze 14 kilo PBD uit de nascheiding per inwoner per jaar corrigeren bieden de inwoners van de hoogbouw nog steeds 125 kilo per inwoner per jaar aan, 30 kilo meer dan hun mededorpsgenoten in de laagbouw.

CO2 besparing

Wat betekent nu die ommezwaai in gewichten voor de besparing op de CO2 uitstoot. In totaal werd er door deze verandering 1170 ton CO2 bespaard¹. Dit is vergelijkbaar met de energie die ruim 750 huishoudens op jaarbasis nodig hebben.

¹ Op basis van het rekenmodel van de NVRD

Ledigingen minicontainers aan huis

	MAAT	UITGEZET	GELEEGD	AANBIED PER HH	AANBIED %
RESTAFVAL	140	1921	12.069	6,3	37%
	240	6520	60.082	9,2	54%
PMD	240	8226	110.661	13,5	79%

We zien de verschuiving in het aanbiedgedrag van inwoners terug in de aanbiedingen van de minicontainers. In 2021 werden er ruim 82.000 minicontainers voor restafval aangeboden en bijna 111.000 voor PMD.

Groente-, fruit- en tuinafval (Gft)

Eén van de grondstoffen die beter gerecycled wordt betreft Gft. In 2021 groeide de hoeveelheid GFT met 2,5 kilo naar 142,5 kilo per inwoner per jaar. In 2019 stond deze teller nog op 129 kilo per inwoner per jaar.

Aanbiedgedrag rolcontainers

In Heiloo komt de inzamelwagen iedere week langs. Er zijn drie stromen die alternerend ingezameld worden. Het betreft rest, Gft en PMD. Voor iedere stroom komt de inzamelwagen 17x langs.

De inwoners maken niet van alle inzamel mogelijkheden voor Gft gebruik. Het aanbodpercentage van de 140L en de 240L Gft container bedraagt 69 respectievelijk 73 procent. Dat betekent dat inwoners in zo'n zeven van de tien gevallen dat de inzamelwagen langskomt de Gft container aan de weg zetten. Daarmee zit Gft tussen de restcontainer en de PMD-container in. De restcontainer wordt duidelijk minder vaak aangeboden, de PMD container iets vaker. In het voorjaar, de zomermaanden en in het najaar is het aantal aanbiedingen van de Gft-container hoger dan in de winter.

	MAAT	UITGEZET	GELEEGD	AANBIED PER HH	AANBIED %
GFT	140	1467	17.278	11,8	69%
	240	8281	102.138	12,3	73%

Additionele Gft-inzet

Sinds 2020 worden restafval, GFT en PMD elke drie weken ingezameld. Voor GFT aan te bieden zijn extra opties geïntroduceerd:

- Snoei- en bladkorven
- Extra inzamelrondes

Snoei- en bladkorven

Vanaf 2021 worden er naast bladkorven in het najaar ook snoeikorven in het voorjaar geplaatst in de wijken van Heiloo. Dit wordt verzorgd door team afval in samenwerking met het wijkteam.

De medewerkers in de wijken zien dat de korven in Heiloo goed gebruikt worden. Het uitzetten en beheer van de korven past goed binnen het dienstverleningspakket. Na aanleiding van observaties en verzoeken van inwoners is er ingespeeld op de behoefte. Er zijn in de loop van het jaar vijf locaties bijgekomen in de gemeente Heiloo. We hebben gekeken of de toevoeging van de blad- en snoeikorven heeft geleid tot een verminderde vraag naar de dienstverlening op de takkenroute. Er lijkt sprake van een lichte afname. Enig voorbehoud is hier wel op zijn plaats: de ontwikkeling kan ook toegeschreven worden aan gebruikelijke fluctuaties van jaar op jaar.

Bij het formuleren van het beleid hebben we de aanname gedaan dat onze inwoners de komst van de snoei- en bladkorven positief zouden beoordelen. 2021 was het eerste jaar de inwoners konden profiteren van deze nieuwe dienstverlening.

Er is het afgelopen jaar veel gesproken met inwoners. In de communicatie met inwoners is aan de orde gekomen dat de korven helpen de effecten van de lagere frequentie te ondervangen. De korven hebben een positieve bijdrage geleverd. Dit wordt beaamt door verscheidende inwoners die onze afvalcoaches gesproken hebben.

Extra Gft-rondes

In het najaar van 2021 zijn we gestart met extra rondes voor Gft. In het voorjaar hebben we hier door Corona geen invulling aan kunnen geven. Voor deze extra rondes moet tijdelijk personeel aangetrokken worden en dat viel op dat moment niet goed in te passen zonder risico's voor werknemers in het reguliere proces. In 2022 zamelen we zowel in het voorjaar als in het najaar extra GFT in.

Bij de extra inzamelrondes in het najaar is opgevallen dat het aanbodpercentages aanmerkelijk lager zijn dan bij de reguliere rondes. We hebben wel uitgebreid gecommuniceerd over deze extra rondes. Het lagere percentage kan samenhangen met dat de mogelijkheden om eenieder te bereiken over een ingelaste mogelijkheid beperkt zijn, de behoefte simpelweg minder groot is of een combinatie van beide.

Warm weer

Afgelopen jaar hebben inwoners ons benaderd met dat ze last van stank en ongedierte hadden bij hoge buitentemperaturen. We besteden hier in afvalcoachgesprekken, publicatie en overige communicatie ook veel aandacht aan. Het ongerief van stank kan bij hoge temperaturen al ontstaan binnen een week. Er zijn eenvoudige tips waarmee stank en ongedierte in gft-containers goed voorkomen kunnen worden. Tips die wij inwoners aanreiken:

FEBRUARI 2022

- Stank ontstaat vaak door vocht. Leg onderin de bak een paar oude kranten of stro, zodat vocht wordt opgenomen.
- Ook helpt het om het deksel van uw bak op een kiertje te zetten, zodat het vocht kan verdampen.
- U kunt etensresten in een biozakje met kiemplant-logo doen. Gewone plastic zakken horen niet thuis in het gft. Ook bij vorst is dat handig, want dan vriest vochtig afval niet vast.
- Zet de container op een zo koel mogelijke plek uit de zon.
- Laat tuinafval, zoals gras, een dagje drogen voordat u het in de bak doet.

Wij blijven inzetten op communicatie over dit onderwerp.

Doorkijk

In 2023 voeren Uitgeest, Castricum en Heiloo een evaluatie uit over de eerste twee jaar inzameling volgens de maatregelen uit het beleidsplan 'Van Afval naar Grondstof'. Dit evaluatiemoment markeert een belangrijk punt in de looptijd van het beleidsplan. In het beleidsplan is bepaald dat de evaluatie input voor sturing levert om verder richting het gestelde doel te bewegen: 30kg restafval per inwoner per jaar in 2025.

Het vormt daarmee een natuurlijk moment voor de gemeenten om wijzigingen in de inzameling door te voeren. Het succes van het goede afvalscheiden door onze inwoners en daarmee een verminderd aanbod van restafval leidt ertoe dat draaien aan de knop van rest ten faveure capaciteit op een andere stroom een mogelijke strategie wordt. Hier geldt de wet van communicerende vaten: een aanpassing op een stroom kent ook zijn uitwerking op andere stromen. We gaan dit vraagstuk aanvliesen als onderdeel van een brede, integrale beschouwing.

Inworpen

Gemiddeld werpen de inwoners van de gemeente Heiloo 45 zakken restafval op jaarbasis in de ondergrondse containers per huishouden. De meeste aanbiedingen vinden plaats in de 60 liter trommels. Dit komt erop neer dat de inwoners van de gemeente Heiloo gemiddeld minder dan 1 zak per week per huishouden aanbieden.

In het aanbiedgedrag van de inworpen zien we een belangrijke afwijking van het aanbiedgedrag in de laagbouw. In de laagbouw is het aantal containers GFT dat wordt aangeboden bijna 1,5 keer de hoeveelheid restafval containers die worden aangeboden. In de hoogbouw zien we het omgekeerde. Het aantal zakken restafval is bijna 1,5 keer het aantal zakken met GFT.

	AANTAL	INWORP PER HH
INWORPEN REST 60 LITER	109.534	39,4
INWORPEN REST 30 LITER	15.916	5,7
INWORPEN REST TOTAAL	125.450	45,1
INWORPEN GFT	83.936	30,2

Dit kan ermee te maken hebben dat er in de hoogbouw nauwelijks GFT is, maar gecombineerd met de tonnages is de verwachting dat ook de etensresten beter worden gescheiden in de laagbouw dan in de hoogbouw

Luiers en incontinentiemateriaal

In het beleidsplan 'Van Afval naar Grondstof' is rekening gehouden met maatwerk voor specifieke groepen. Een groep die Heiloo goed wil bedienen betreft huishoudens met luiers en incontinentiemateriaal. Daarvoor zijn vijf luiercontainers gerealiseerd.

De containers stellen de inwoners van Heiloo in staat van luieraafval te geraken zonder dat dit een effect heeft op de door hen aangeboden hoeveelheid restafval.

Om tot een goede verdeling van de containers over de gemeente Heiloo te komen is gekeken naar waar zich de doelgroep bevindt en naar een optimale geografische verdeling vanuit het oogpunt van afstanden. De containers waren in 2021 een noviteit voor Heiloo. Het is daarom ook een kwestie van leren over welke faciliteit waar het beste tot zijn recht komt of passend is. Er is geluisterd naar ervaringen van inwoners en er is waar mogelijk op ingespeeld met aanpassingen.

Locatie Stationsplein

Locatie Hoekstuk

Verwerking incontinentiemateriaal

In Nederland wordt jaarlijks 350-400 kton luiermateriaal ingezameld. Momenteel is er een beperkte capaciteit voor specifiek luierreycling aanwezig in ons land. Wel zien we dat er initiatieven worden ontplooit om tot extra capaciteit te komen. Luiers worden nu in regel nog met het restafval verwerkt. Luiermateriaal betreft zo'n 7 a 8% van het restafval. Wij willen dat hier verandering in komt en dat luiers in de toekomst als aparte stroom verwerkt worden. Met de containers sorteren we hier op voor. De organisatie is betrokken bij en neemt deel in verbanden om van elkaar te leren wat het beste werkt voor luiers en hoe we dat met elkaar kunnen realiseren. Wij houden u geïnformeerd over de ontwikkelingen.